

Wet van.....,
houdende regels voor de veiligheid en
kwaliteit van levensmiddelen in Suriname
(Levensmiddelenwet 2026)
(Initiatiefvoorstel ingediend d.d. 06 maart 2026
door het lid J. Vreedzaam)

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

=====

PREADVIES

De Commissie van Rapporteurs (hierna te noemen: de Commissie) is op **maandag 16 maart 2026** bijeengeweesd ter bespreking van de werkwijze en het uit te zetten traject voor het behandelen/bestuderen van de aan de orde zijnde wetsontwerp met de bijbehorende Memorie van Toelichting. De te horen actoren/stakeholders zijn geïdentificeerd om hen in de gelegenheid te stellen om hun standpunten mondeling en/of schriftelijk toe te lichten.

De Commissie heeft kennisgenomen van het doel (hoofdbeginsel) van de ontwerpwet, namelijk het waarborgen van de veiligheid, kwaliteit en het beheer van levensmiddelen in Suriname, waarbij de verouderde Voedingsmiddelenwet uit 1911 wordt vervangen en het Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid Suriname (NIVS) de centrale rol als toezichthouder geeft. De volgende doelstellingen zijn onder meer het beschermen van de volksgezondheid, reguleren van de hele voedselketen (productie, import, export en verkoop), voorkomen van misleiding en vervalsing van levensmiddelen en het bevorderen van naleving door bedrijven.

(zie Preadvies d.d. 24 maart 2026 en het verslag van de Commissie d.d. 16 maart 2026 (Cie. 052/ Initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 01/2026).

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van **donderdag 09 april 2026 (H.08)** heeft De Nationale Assemblée zich in haar vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte Preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te

Ontwerpwet houdende regels voor de veiligheid en kwaliteit van levensmiddelen in Suriname
(Levensmiddelenwet 2026)

gaan met het voorstel van de Commissie voor het verder onderzoek van de ontwerpwet.

De Commissie heeft zich volgens haar werkschema laten informeren door de volgende actoren/stakeholders:

- het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij;
- het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en technologische Innovatie;
- het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en arbeid;
- het Bureau Openbare Gezondheidszorg Suriname (B.O.G.);
- het Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid Suriname, waaronder Stichting Viskeuringsinstituut;
- het Surinaams Standaarden Bureau (SSB);
- de Presidentiele Agro werkgroep;
- International Food Safety Authorities Network (INFOSAN);
- de Vereniging van het Surinaams Bedrijfsleven (VSB);
- de Associatie van Surinaamse Fabrikanten (ASFA);

❖ Vergaderingen

Op **maandag 16 maart 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden met de initiatiefnemer, waarbij de volgende vraag-en aandachtspunten aan de orde zijn geweest:

- dat de ontwerpwet reeds in 2023 was ingediend, waarbij de Commissie van Rapporteurs haar vooronderzoek had afgerond;
- dat in de huidige stukken de positie van kleine en zelfstandige producenten niet expliciet is meegenomen, met name in relatie tot nationale standaarden en exportvereisten. Het zal als aandachtspunt worden meegenomen voor mogelijke verwerking in de wet dan wel de Memorie van Toelichting;
- in hoeverre bestaande nationale standaarden, die momenteel veelal vrijwillig worden toegepast, een verplicht karakter krijgen binnen het wettelijk kader. Dat naleving grotendeels vrijwillig is;
- de commissie zal onderzoeken of kleine zelfstandige ondernemers voldoende vertegenwoordigd zijn binnen de bestaande overlegstructuren en organisaties;
- of ook specifieke doelgroepen, zoals organisaties uit het binnenland, vrouwenorganisaties en jongerenorganisaties betrokken dienen te worden in het traject;

- dat de leden overeen zijn gekomen, dat het traject efficiënt en mogelijk verkort dient te worden ingericht;
- het belang van actualisering van eerdere adviezen wordt benadrukt;
- dat gewezen wordt op de representatie van kleine producenten en informele sectoren;
- het belang van betrokkenheid van relevante ministeries en instituten wordt onderstreept;
- de noodzaak tot duidelijke afstemming tussen controleinstanties (zoals BOG) wordt benoemd;
- opname van kleine en zelfstandige producenten binnen het wettelijk kader;
- verplichting versus vrijwilligheid van nationale standaarden;
- betrokkenheid van aanvullende organisaties (o.a. vrouwen- en jongerenorganisaties);
- afstemming en bevoegdheidsverdeling tussen controleinstanties;
- actualiteit en bruikbaarheid van eerder uitgebrachte adviezen;
- er erkend wordt dat nationale standaarden bestaan, maar dat naleving grotendeels vrijwillig is. De commissie zal nader bezien of en op welke wijze deze standaarden een verplichtend karakter kunnen krijgen binnen de wet.

(zie Preadvies d.d. 24 maart 2026 en het verslag van de Commissie d.d. 16 maart 2026 (Cie. 052/ Initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 01/2026)).

Op **vrijdag 27 maart 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden met het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV), de Presidentiele Agro werkgroep, het Surinaams Standaarden Bureau (SSB), het Bureau Openbare Gezondheidszorg Suriname (BOG) en het Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid Suriname (NIVS) teneinde hun inzichten met betrekking tot de ontwerpwet te verkrijgen.

Zijdens de Commissie zijn de volgende vraag- en aandachtspunten van de aan de orde geweest:

- het onderhavige wetsontwerp reeds in eerdere parlementaire fasen (2023–2024) aan de orde is geweest, maar niet tot openbare behandeling is gekomen;
- thans sprake is van een finale consultatieronde, gericht op het verifiëren van eventuele nieuwe inzichten;
- de noodzaak bestaat tot nadere regulering ter operationalisering van het bestaande wettelijke kader;

Ontwerpwet houdende regels voor de veiligheid en kwaliteit van levensmiddelen in Suriname (Levensmiddelenwet 2026)

- de beleidsmatige bevoegdheden te harmoniseren en te komen tot een werkbare institutionele inrichting, zoals beoogd in de Wet NIVS (2021);
- het belang van transparantie in het wetgevingsproces;
- bij dergelijke wetgeving vraagstukken omtrent competentie en institutionele inrichting inherent zijn;
- de ontwerpwet voorziet in nadere regelgeving via staatsbesluiten, uit te werken door NIVS;
- de vraag naar de capaciteit van NIVS derhalve relevant is;
- het voorliggende wetsontwerp primair door NIVS is opgesteld en tot stand is gekomen na consultatie van stakeholders, waaronder LVV, BOG en overige instanties;
- de behandeling zich nog in de conceptuele fase bevindt;
- er ruimte bestaat vooraanpassing en verbetering van het wetsontwerp;
- tegelijkertijd voortvarendheid geboden is, gelet op de verouderde wetgeving (1911);
- de centralisatie van taken reeds beleidsmatig is vastgelegd in de Wet NIVS (2021);
- gespecialiseerde instituten optreden namens de Staat;
- een heroverweging van de Wet NIVS mogelijk onvermijdelijk is;
- wetgeving praktisch uitvoerbaar dient te zijn;
- onwerkbaar bepalingen niet in stand mogen worden gelaten;
- de Wet NIVS (2021) een goedbedoelde wet is, gebaseerd op internationale inzichten;
- dat er in de praktijk echter:
 - onduidelijkheden bestaan;
 - beperkte implementatie heeft plaatsgevonden;
 - institutionele spanningen zijn ontstaan.
- de bespreking zich grotendeels heeft gericht op de Wet NIVS, in plaats van de levensmiddelenwet;
- dat de Wet NIVS dient te worden geëvalueerd na 4 – 5 jaar;
- deze evaluatie moet:
 - knelpunten identificeren,
 - uitvoerbaarheid toetsen,
 - samenhang met de levensmiddelenwet beoordelen.
- dat op basis van deze evaluatie noodzakelijke aanpassingen kunnen worden gedaan, een werkbaar en gedragen wettelijk kader kan ontstaan;
- mogelijk een gezamenlijke werkgroep met stakeholders nodig is voor deze evaluatie;
- een tijdlijn en coördinatie nog nader moeten worden vastgesteld.

- indien de werking van de ontwerpwet afhankelijk is van aanpassing van de wet NIVS, het noodzakelijk is eerst over te gaan tot herziening (“reparatie”) van de wet NIVS;
- de nadruk dient te liggen op functionaliteit, effectiviteit en uitvoerbaarheid;
- de evaluatie niet uitsluitend door NIVS zelf moet worden uitgevoerd, maar onder een breder, onafhankelijk gecoördineerd kader.

Het Ministerie van LVV heeft het volgende aan de orde gesteld:

- binnen het ministerie meerdere diensten belast zijn met voedselveiligheid, waaronder:
 - NPPO (National Plant Protection Organization);
 - de Veterinaire Dienst;
 - VKI (Stichting Viskeuringsinstituut);
 - de dienst belast met chemische aangelegenheden.
- de huidige NIVS-wetgeving volgens hem wezenlijke tekortkomingen vertoont;
- de NIVS-constructie is gebaseerd op buitenlandse modellen (Nederland/België), doch niet adequaat is vertaald naar de Surinaamse context;
- aanbevelingen van betrokken diensten niet zijn overgenomen;
- derhalve sprake is van een noodzaak tot wetstechnische en institutionele herziening (“reparatie”) alvorens tot goedkeuring van de ontwerpwet kan worden overgegaan;
- de zorgplicht voor voedselveiligheid primair bij de Staat berust;
- NIVS, als uitvoerend orgaan, deze zorgplicht niet kan dragen;
- in de ontwerpwet derhalve een duidelijker verankering van de staatsverantwoordelijkheid noodzakelijk is;
- de voorzitter van NIVS tevens directeur is van VKI;
- de zorgplicht voor voedselveiligheid primair bij de Staat berust;
- in geval van incidenten burgers zich richten tot de overheid en niet tot een zelfstandig instituut;
- reeds in een vroeg stadium inhoudelijke bezwaren en opmerkingen zijn ingediend, deze niet zijn meegenomen in de uiteindelijke wetgeving;
- de ontwerpwet beoogt correctie van eerder gemaakte fouten;
- export van hout buiten het bereik van voedselveiligheid vallen;

- de huidige wetgeving onvoldoende duidelijke afbakening bevat;
- mogelijke kostenverhogingen voor producenten en exporteurs;
- de impact hiervan op de concurrentiepositie en economische haalbaarheid;
- het toezicht op voedselveiligheid zou in de huidige constructie onvoldoende onafhankelijk zijn, aangezien producenten en verkopers invloed uitoefenen;
- gebrekkige implementatie van de Wet NIVS (2021);
- na verloop van vijf jaar is geen uitvoering gegeven aan overdracht van verantwoordelijkheden en institutionele operationalisering;
- de wet kent aan NIVS ruime regelgevende bevoegdheden toe, zonder adequate waarborgen van ministeriële betrokkenheid en parlementaire controle;
- essentiële onderwerpen (zoals registratie, erkenning en terugroepprocedures) zijn niet uitgewerkt bij staatsbesluit;
- in de memorie van toelichting:
 - er tegenstrijdigheden zijn;
 - er een onlogische coördinerende rol is van NIVS.
- onduidelijke formulering van bepalingen (o.a. artikel 2);
- twijfels omtrent de kwaliteit en totstandkoming van de wettekst;
- op grond van de wet NIVS: de raad van toezicht zodanig is samengesteld dat vertegenwoordigers van de private sector de meerderheid vormen;
- besluitvorming plaatsvindt bij gewone meerderheid;
- de wet NIVS te veel mandaat verleend om besluiten te nemen die van invloed zijn op levensonderhoud. NIVS bepaalt feitelijk alles, niets is bij Staatsbesluit geregeld.
- dit impliceert dat de private sector feitelijk invloed heeft op toezicht, op eigen activiteiten; als wordt gekeken naar de invulling van de Raad van Toezicht (RvT), dan wordt geconcludeerd dat de overheid daar in minderheid participeert. De vraag die in dit verband rijst, is op welke wijze een dergelijke constructie gerechtvaardigd en verenigbaar is.
- de huidige praktijk (bijv. lokale visverkoop) onvoldoende wordt gecontroleerd;
- de capaciteit ontbreekt om de uitgebreide taken van NIVS effectief uit te voeren;
- er in de afgelopen vijf jaar geen concrete stappen zijn gezet richting implementatie;

- onduidelijkheid in de wet NIVS inzake de afbakening tussen plantgezondheid en voedselveiligheid;
- het bestaan van een “grijs gebied” in de regelgeving;
- de noodzaak tot expliciete normstelling en afbakening in wet en memorie van toelichting;
- overdracht van inspectietaken aan NIVS vragen oproept over bevoegdheidsverdeling
- een vergelijking tussen VKI en NIVS niet opgaat, aangezien VKI zich primair richt op exportcontrole van visproducten;
- NIVS een bredere reikwijdte heeft (import én export);
- overheidsinstituten belast zijn met toezichtstaken;
- de nadruk zou moeten liggen op coördinatie en versterking van bestaande structuren, in plaats van oprichting van een nieuw instituut.

Voorts heeft het BOG haar zienswijze met betrekking tot het initiatiefwet aan kenbaar gemaakt, t.w.:

- eerdere commentaren van diverse ministeries op de wet NIVS niet zijn meegenomen in de uiteindelijke wetgeving;
- het BOG niet is geconsulteerd tijdens de totstandkoming;
- eerste betrokkenheid, vond pas plaats na indiening bij De Nationale Assemblée (DNA) in 2023;
- het huidige wetsvoorstel essentiële elementen mist, waaronder:
 - procedures voor afkeuring van producten,
 - toezichtstructuren,
 - inspectiebevoegdheden en -toegang,
 - aanwijzing van bevoegde organen.
- de juridische kwaliteit tekortschiet, met name:
 - onduidelijkheid over normstelling (staatsbesluit vs. ministeriële beschikking),
 - risico op willekeur door ruime bevoegdheden van NIVS.
- NIVS kan bepalen aan welke bedrijven ontheffing wordt verleend;
- de bepalingen inzake exportcertificering problematisch zijn, aangezien internationale standaarden niet eenzijdig door NIVS kunnen worden versoepeld, importerende landen dergelijke afwijkingen niet zullen accepteren;
- het wetsvoorstel bij uitbraakonderzoeken (outbreaks) onwerkbaar situaties creëert indien voorafgaande toestemming van NIVS vereist is;
- de zorgplicht van de staat centraal moet blijven staan en niet mag worden uitgehold;

- relevante actoren, zoals het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), districtscommissarissen en het ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), niet zijn betrokken, ondanks hun rol in o.a. waterbeheer en vergunningverlening;
- de huidige opzet leidt tot een situatie waarin de overheid haar regisserende rol verliest;
- het bestaan van de International Health Regulations (IHR) als juridisch bindend kader;
- dat voedselveiligheid onderdeel is van deze internationale verplichtingen;
- landen verplicht zijn een National IHR Authority in te stellen;
- deze autoriteit coördinatie tussen ministeries moet waarborgen, toezicht houdt op de zgn. core capacities;
- dat onduidelijk is hoe deze verplichting zich verhoudt tot de rol van NIVS;
- beide wetten dienen opnieuw integraal te worden herzien;
- het wetsvoorstel vaag en inconsistent is;
- de positie van de keuringsdienst en keurmeesters onduidelijk wordt bij intrekking van de bestaande wet (1911);
- de wet bepalingen bevat die niet aansluiten bij de praktijk, waaronder het voorstel om in beslag genomen producten alsnog te verkopen;
- dat dit in strijd is met de aard van inbeslagname, die juist plaatsvindt bij:
 - besmetting,
 - bederf,
 - of andere risico's voor de volksgezondheid.

Vervolgens heeft de Presidentiele Agro werkgroep de volgende aandachtspunten aan de orde gesteld:

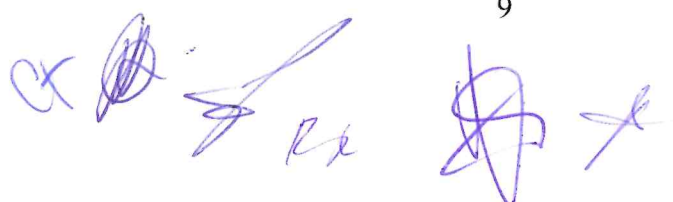
- voedselveiligheid een beleidsprioriteit vormt op nationaal niveau;
- de focus niet uitsluitend op exportgerichtheid moet liggen, maar primair op bescherming van de eigen bevolking;
- de zorgplicht onverkort bij de Staat berust;
- er een evenwicht moet bestaan tussen plichten en bevoegdheden binnen het wettelijk kader;
- in de huidige opzet mogelijk sprake is van een disbalans tussen verantwoordelijkheid en bevoegdheid;
- er behoefte bestaat aan een breed gedragen en uitvoerbaar institutioneel model.

Vanuit het SSB zijn ook enkele aandachtspunten aan de orde gesteld, t.w.:

- dat de ingediende commentaren op de wet NIVS niet zijn verwerkt;
- er eenzijdig wordt verwezen naar artikel 28 lid 1, waardoor bevoegdheden worden gecentraliseerd bij NIVS;
- eerdere afspraken met NIVS (2023) over verwerking van commentaren niet terug te vinden zijn in het huidige concept;
- er gebrek is aan duidelijke definities, hetgeen:
 - leidt tot interpretatieproblemen,
 - de handhaafbaarheid van de wet ondermijnt.
- de overheid lamgelegd wordt door de wet NIVS;
- de rol van het Standaardenbureau inzake etikettering onduidelijk wordt, terwijl het bureau reeds jarenlang actief is op dit terrein en beschikt over technische voorschriften en standaarden (sinds 2014 verplicht);
- er onduidelijkheid bestaat over de overgangsfase en taakverdeling;
- dat samenwerking gewenst is, maar dat institutionele overlap en uitholling van bestaande structuren voorkomen moet worden.

Vervolgens heeft het NIVS het volgende aan de Commissie medegedeeld:

- uit de memorie van toelichting blijkt dat:
 - de ontwerpwet is gebaseerd op een vergelijking van internationale wetgevingskaders inzake voedselveiligheid;
 - hierbij onder meer rekening is gehouden met: U.S Food Safety Modernization Act (2011), Canadese wetgeving (2012), Guyanese wetgeving (2019), relevante regelgeving binnen de Europese Unie en Caribische region.
- zorgpunt van NIVS- wet: artikel 5 geeft o.a. dat er sprake is van dier- en plantengezondheid en menselijke gezondheid. Maar in de Memorie van Toelichting wordt de grens niet duidelijke gemaakt. Dus de scheiding van plantengezondheid en voedselveiligheid moet duidelijk zijn. Voorts is er een probleem om de grijze vlak goed te beargumenteren in de NIVS wet.
- de wet mede is afgestemd op de eisen van importerende landen;
- NIVS moet worden aangemerkt als een bevoegde autoriteit met controlerende en toezichhoudende taken;

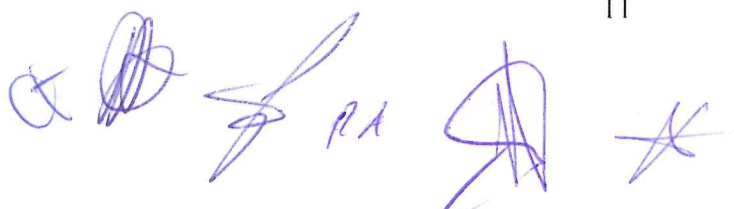
- een vergelijking kan worden gemaakt met het Viskeuringsinstituut (VKI), dat belast is met kwaliteitscontrole en waarborging van visserijproducten voor zowel lokale consumptie als export;
- NIVS functioneert als een overkoepelend (“paraplu”) instituut boven bestaande, gefragmenteerde diensten;
- de oprichting van NIVS is ingegeven door:
 - beperkte nationale capaciteit;
 - de noodzaak tot bundeling van expertise en middelen;
- NIVS geen producent of verwerker is, uitsluitend toeziet op controle, handhaving en kwaliteitswaarborging;
- NIVS beschikt over een openbaar toegankelijke website;
- alle ontvangen commentaren, reacties van stakeholders zijn gepubliceerd en verwerkt in het wetsontwerp;
- NIVS zich uitsluitend richt op voedselveiligheid conform Codex;
- er een duidelijke afbakening bestaat:
 - geen betrokkenheid bij diergezondheid (LVV),
 - geen plantgezondheid (LVV),
 - geen volksgezondheid (BOG).
- NIVS geen bevoegdheden van ministeries wil overnemen, maar juist:
 - versnipperde taken wil bundelen,
 - efficiëntie wil vergroten.
- samenwerking met bestaande instanties, zoals het Standaardenbureau, gehandhaafd blijft;
- NIVS een overheidsinstituut is en geen private entiteit;
- het doel is een geïntegreerd systeem te creëren, mede gezien beperkte middelen;
- het instituut beoogt zelfvoorzienend (zelfbedruipend) te opereren;
- NIVS openstaat voor commentaren en aanvullingen en bereid is deze te verwerken;
- het instituut kampt met operationele beperkingen:
 - geen personeel,
 - onvoldoende financiering (toegezegde middelen niet ontvangen),
 - uitvoering tot op heden grotendeels op vrijwillige basis.

(zie het Commissieverslag d.d. 27 maart 2026 (Cie. 061/ initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 2026 02/2026).

Op **vrijdag 17 april 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Arbeid, het NIVS, ASFA, Viskeringsinstituut (VKI) en Fernandes Bakkerij N.V.

Zijdens de Commissie zijn de volgende aandachtspunten aan de orde geweest:

- het belang van een duidelijke operationalisering van het Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid (NIVS), ten aanzien van de overdracht van bevoegdheden en de institutionele inrichting;
- dat er 2 belangrijke uitgangspunten zijn, te weten:
 - dat de Wet NIVS, welke 5 jaar terug kamerbreed is aangenomen, dient te worden geëffectueerd; en
 - dat het ontwerp van de Levensmiddelenwet met voortvarendheid dient te worden aangenomen.
- aandacht voor aanpassing van NIVS-wet, waaronder:
 - artikel 2; de meeste bedrijven gebruiken additieven, terwijl deze goedgekeurd dient te worden.
 - artikel 9; dat het NIVS als enige contactpunt optreedt van Codex. En andere voedselveiligheid gerelateerde instanties en netwerken;
 - artikel 12; opsporingsbevoegdheden.
 - Memoerie van Toelichting artikel 12.
- er wordt gewezen op het onderscheid tussen wetgeving en uitvoering, waarbij wordt gesteld dat knelpunten in de praktijk niet uitsluitend aan de wetgeving kunnen worden toegeschreven, maar mede voortkomen uit gebrekkige implementatie;
- het noodzakelijk is dat er helderheid komt in de taakverdeling tussen NIVS en de betrokken ministeries, teneinde overlapping en onduidelijkheden te voorkomen;
- aandacht wordt gevraagd voor de uitvoerbaarheid van de wet, in het bijzonder met betrekking tot de beschikbare capaciteit, middelen en technische infrastructuur;
- het belang van afstemming met internationale standaarden en verplichtingen, mede met het oog op de exportpositie van Suriname;
- de noodzaak om de administratieve lasten voor ondernemers te beperken en te voorkomen dat de wet onnodige belemmeringen vormt voor het bedrijfsleven;
- de uitvoeringsregels, richtlijnen en procedures dienen tijdig beschikbaar te zijn bij de inwerkingtreding van de wet;

- het belang van samenwerking tussen de publieke en private sector, teneinde te komen tot een effectief en geïntegreerd systeem van voedselveiligheid.

Zijdens de Keurslager, Interfarm en Fernandes Bakkerij N.V. zijn de volgende aandachtspunten aan de orde gesteld:

- er zijn bezwaren tegen de verkoop van in beslag genomen goederen door NIVS ten bate van het instituut en de ruime opsporingsbevoegdheden van inspecteurs (perceptie van criminalisering);
- ten aanzien van artikel 2 (verbodsbepalingen) is de formulering te absoluut (additieven, pesticiden, nutriënten);
- pleidooi voor aansluiting bij internationale normen en limieten;
- verder bestaat er onduidelijkheid over de definitie van “nieuwe levensmiddelen”;
- gebrek aan concrete invulling van uitvoeringsregels;
- verzocht wordt voor duidelijke, werkbare en internationaal afgestemde regelgeving.

Verder heeft het BOG haar aandachtspunten aan de commissie voorgelegd, t.w.:

- focus moet gelegd zijn op volksgezondheid en institutionele positionering;
- het belang van veilig voedsel voor de lokale bevolking (niet alleen export) essentieel is;
- kritiek op onvoldoende betrokkenheid bij totstandkoming van de wet;
- het standpunt is, eerst herziening/afstemming van de NIVS-wet, alvorens nieuwe wet volledig door te voeren;
- behoud van beleidsverantwoordelijkheid bij ministeries en technische capaciteit moet gewaarborgd blijven.

Het Ministerie van LVV heeft het volgende vraag- en aandachtspunten aan de orde gebracht van de Commissie:

- fundamentele zorgen over de NIVS-wet en de gevolgen voor bestaande diensten;
- is het NIVS daadwerkelijk operationeel of niet?

- het standpunt is, indien NIVS operationeel is, moet volledig overdracht van bevoegdheden plaatsvinden. De huidige situatie leidt tot onzekerheid en stagnatie;
- er onvoldoende uitvoering is van overgangsbepalingen;
- afbouw van bestaande diensten zonder duidelijke vervanging;
- NIVS-wet heeft herziening of duidelijke beleidskeuze.

Ook heeft het Ministerie van EZOTI haar zorgpunten aan de Commissie kenbaar gemaakt, t.w.:

- de zorg over impact op ondernemingsklimaat en bestaande bevoegdheden;
- bezwaren tegen de extra registratieplicht bij NIVS (verhoging administratieve lasten);
- onzekerheid over de rolverdeling bij terugroepacties;
- een aandachtspunt is de bestaande structuren en bevoegdheden (zoals standaardisatie en toezicht) moeten behouden of goed geïntegreerd worden.

Verder heeft het NIVS het volgende aan de Commissie medegedeeld:

- dat de bepalingen zijn vastgesteld door de wetgever (DNA), niet door NIVS zelf;
- stakeholders zijn wel uitgenodigd om concrete wijzigingsvoorstellen in te dienen;
- procedures rond inbeslagname, vernietiging en beheer zijn wettelijk ingebed;
- verdere uitwerking zal plaatsvinden via protocollen en uitvoeringsregels;
- de noodzaak van regelgeving voor effectieve handhaving.

Volgens ASFA zijn enkele voorstellen gedaan, waaronder:

- ondersteuning voor modernisering en implementatie van de wet;
- huidige wet (1911) verouderd en ontoereikend is voor moderne voedselveiligheid;
- de internationale reputatie en exportpositie;
- de noodzaak van efficiënte en gecentraliseerde controle;

- NIVS is bedoeld als versterking, niet als vervanging van bestaande structuren;
- oproep tot samenwerking tussen publieke en private sector met de focus op oplossingen in plaats van weerstand.

(zie het Commissieverslag d.d. 17 april 2026 (Cie. 076/ initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 2026 03/2026).

Op **vrijdag 24 april 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden met het SBB, het BOG en het ministerie van EZOTI. De stakeholders onderschrijven in algemene zin het belang van een gecoördineerd en effectief systeem voor voedselveiligheid, maar plaatsen fundamentele kanttekeningen bij:

- de institutionele inrichting van het NIVS;
- de verdeling van bevoegdheden tussen ministeries en het NIVS;
- de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de Levensmiddelenwet;
- de mate van afstemming met bestaande wet- en regelgeving;
- benadrukt is dat de aanpassing van zowel de Levensmiddelenwet als de wet NIVS noodzakelijk is alvorens tot definitieve besluitvorming kan worden overgegaan.

Voorts geven de stakeholders aan dat het NIVS in de huidige vorm:

- formeel bestaat, maar feitelijk niet operationeel is (gebrek aan Raad van Toezicht en directie);
- een exclusief mandaat krijgt inzake voedselveiligheid, waardoor bestaande ministeriële bevoegdheden komen te vervallen;
- onvoldoende aansluit bij internationale modellen, waar voedselautoriteiten functioneren binnen ministeriële structuren;
- het volledig overhevelen van taken naar één autoriteit zonder adequate institutionele opbouw leidt tot bestuurlijke en operationele risico's;
- de huidige praktijk gebaseerd is op een ketenbenadering (van diergezondheid tot voedselveiligheid);
- het NIVS deze keten kunstmatig opsplijt (bijv. vóór en na slacht);
- dit strijdig is met internationale standaarden zoals het One Health-principe;
- de voorgestelde structuur kan leiden tot:
 - verlies van essentiële terugkoppelingsmechanismen;
 - verminderde effectiviteit bij bestrijding;

Ontwerpwet houdende regels voor de veiligheid en kwaliteit van levensmiddelen in Suriname (Levensmiddelenwet 2026)

- risico's voor volksgezondheid.
- er vastgesteld is dat de ontwerp-Levensmiddelenwet:
 - voornamelijk verbodsbepalingen bevat
 - geen concrete mechanismen biedt voor:
 - controle,
 - keuring,
 - handhaving,
 - crisisrespons
- daarnaast dreigt de ontwerpwet met de intrekking van bestaande regelgeving, verlies van gedetailleerde uitvoeringsbesluiten en procedures die momenteel functioneren;
- er een juridisch en operationeel vacuüm ontstaat in de voedselveiligheidsketen;
- hoewel het PAHO-rapport wijst op fragmentatie, stellen de ministeries dat:
 - bestaande diensten reeds operationeel samenwerken;
 - volledige centralisatie via het NIVS niet noodzakelijkerwijs leidt tot verbetering;
 - Suriname beperkte capaciteit heeft om alle taken bij één orgaan onder te brengen;
- Centralisatie kan juist leiden tot:
 - verlies van bestaande expertise;
 - verzwakking van uitvoeringscapaciteit;
 - inefficiëntie in plaats van coördinatie.

Vanuit EZOTI zijn knelpunten geïdentificeerd, waaronder:

- onvoldoende afstemming met bestaande wetgeving, zoals:
 - Wet Bedrijven en Beroepen,
 - regelgeving inzake goederenverkeer,
 - internationale handelsverplichtingen (WTO)
 - onduidelijke definities en begrippen
 - overlapping en onduidelijkheid tussen NIVS, Standaarden bureau en andere toezichthouders.
- dit alles kan leiden tot rechtsonzekerheid, conflicterende bevoegdheden, uitvoeringsproblemen voor zowel overheid als bedrijfsleven, mogelijke kostenverhoging voor keuringen en certificering, negatieve effecten op kleine producenten en startende ondernemers en het risico dat voedselproductie economisch minder toegankelijk wordt;
- de wet kan een ondernemersonvriendelijk klimaat creëren en lokale productie ontmoedigen;
- de voorgestelde samenstelling van de Raad van Toezicht van het NIVS roept vragen op, namelijk:

- relatief grote vertegenwoordiging van de private sector;
 - mogelijke belangenverstrengeling bij besluitvorming;
 - onduidelijkheid over representativiteit (bijv. agrarische sector).
- het risico bestaat dat commerciële belangen prevaleren boven volksgezondheid en het publieke belang onvoldoende wordt gewaarborgd;
 - niet alle relevante ministeries en stakeholders zijn betrokken;
 - belangrijke actoren (bijv. NH, RO) mogelijk buiten beschouwing zijn gelaten;
 - onvolledige consultatie leidt tot lacunes in de wet en beperkte draagvlak en uitvoerbaarheid.
 - aanbevolen wordt:
 - herziening van de wet NIVS alvorens verdere behandeling van de Levensmiddelenwet;
 - instelling van een interdepartementale commissie voor integrale herbeoordeling;
 - waarborging van het One Health-principe in de wetgeving;
 - uitwerking van concrete uitvoeringsmechanismen (controle, handhaving, recall);
 - harmonisatie met bestaande nationale en internationale regelgeving;
 - waarborging van een duidelijke en evenwichtige bevoegdheidsverdeling;
 - bescherming van kleine en middelgrote ondernemers tegen disproporionele lasten;
 - versterking van coördinatie zonder verlies van bestaande capaciteit.

(zie het Commissieverslag d.d. 24 april 2026 (Cie. 079/ initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 2026 04/2026).

Op **maandag 01 juni 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden ter bespreking van de werkwijze richting de openbare behandeling van het initiatiefvoorstel. Hierbij is het volgende zijdens de Commissie aan de orde geweest:

- dat reeds adviezen zijn ontvangen van onder andere ASFA, BOG (Ministerie van VWA) en LVV. Daarnaast zijn diverse memo's en standpuntdocumenten ontvangen. Van enkele

aangeschreven instanties is nog geen formeel advies ontvangen;

- dat de kern van de ontvangen adviezen grotendeels overeenkomt. Diverse instanties stellen dat de voorgestelde wet moeilijk uitvoerbaar zal zijn zolang het NIVS nog niet volledig operationeel is. Volgens deze instanties dient eerst duidelijkheid te bestaan over de institutionele inrichting, bevoegdheden en operationele capaciteit van het NIVS alvorens de levensmiddelenwet volledig kan worden geïmplementeerd;
- in hoeverre uitvoering wordt gegeven aan de overgangsregeling en welke maatregelen reeds zijn getroffen om de implementatie van de wet mogelijk te maken;
- dat de wet het karakter heeft van een kaderwet, waardoor veel technische en uitvoeringsaspecten nader zullen moeten worden uitgewerkt;
- de commissie dient niet uitsluitend kennis te nemen van de technische adviezen van de betrokken diensten, maar ook inzicht moet krijgen in de politieke standpunten van de verantwoordelijke ministers;
- dat de commissie behoefte heeft aan een rechtstreeks overleg met de betrokken ministers om te vernemen of zij zich kunnen verenigen met de standpunten die door hun diensten en adviseurs naar voren zijn gebracht. Volgens de voorzitter is deze informatie van belang voor de uiteindelijke besluitvorming van de commissie;
- een aanzienlijk deel van de bepalingen in de ontwerpwet zijn afhankelijk van de werkzaamheden en bevoegdheden van het NIVS. Indien het instituut niet operationeel is, kan dit gevolgen hebben voor de uitvoering van de wet. Hierop werd aangegeven dat dit één van de belangrijkste vraagstukken vormt die tijdens het vooronderzoek naar voren is gekomen. Diverse ontvangen adviezen verwijzen naar deze afhankelijkheid en stellen dat de praktische uitvoerbaarheid van de wet hierdoor onder druk kan komen te staan;
- bij de verschillende instanties bestaat de bezorgdheid over mogelijke verschuivingen van bevoegdheden als gevolg van de invoering van het nieuwe systeem. Tijdens de bespreking werd benadrukt dat het NIVS een onafhankelijke publieke instelling betreft en geen private organisatie is. Voorts werd aangegeven dat de voorgestelde wijzigingen primair betrekking hebben op de coördinatie van voedselveiligheidstaken en niet noodzakelijkerwijs betekenen dat andere instanties hun bestaande

- verantwoordelijkheden verliezen. Daartegen werd aangegeven dat binnen de huidige regelgeving er sprake is van verbodsbepalingen, terwijl positieve normen, procedures en uitvoeringsrichtlijnen grotendeels ontbreken;
- volgens de actoren zijn de normstellingen in belangrijke mate gedelegeerd aan het NIVS, waardoor de praktische uitvoerbaarheid van de wet afhankelijk is van nadere uitwerking door dit instituut.
 - de noodzaak om alle relevante adviezen tijdig te verzamelen en te bestuderen;
 - de noodzaak van een duidelijke politieke positionering van de betrokken ministers alvorens de openbare behandeling aanvangt;
 - het verkrijgen van duidelijkheid over de actuele status van het NIVS;
 - de uitvoerbaarheid van de overgangsregeling;
 - de gevolgen van een eventuele inwerkingtreding van de wet zonder dat alle noodzakelijke uitvoeringsvoorwaarden aanwezig zijn.

(zie het Commissieverslag d.d. 01 juni 2026 (Cie. 109/ initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 2026 05/2026).

Op **maandag 06 juli 2026** heeft de Commissie haar laatste vergadering gehouden, waarbij het volgende aan de orde is geweest:

- de commissie is zo volledig mogelijk geïnformeerd via de gedeelde stukken en de ontvangen adviezen van onder meer BOG, NIVS, FAO en andere stakeholders. Alle relevante documenten zijn beschikbaar gesteld aan de commissie;
- het voornemen om vooraf overleg te voeren met de betrokken vakministers kon geen doorgang vinden, vanwege hun afwezigheid naar het buitenland. Hun standpunten zijn echter schriftelijk aan de commissie kenbaar gemaakt;
- de commissie besprak uitvoerig de relatie tussen de ontwerp-Levensmiddelenwet 2026 en de Wet NIVS. Verschillende stakeholders hebben aangegeven dat de Wet NIVS eerst dient te worden aangepast, omdat NIVS momenteel onvoldoende operationeel is om de uitvoering van de Levensmiddelenwet te waarborgen;
- vanuit de commissie werd de vraag gesteld wat de meerwaarde is van het aannemen van de ontwerp-Levensmiddelenwet 2026 zolang NIVS nog niet volledig functioneert en meerdere bevoegdheden aan deze instantie worden gedelegeerd. Daarbij werd ook gevraagd of de benodigde wijzigingen in de Wet NIVS eerst zouden moeten plaatsvinden;

Ontwerpwet houdende regels voor de veiligheid en kwaliteit van levensmiddelen in Suriname (Levensmiddelenwet 2026)

- daartegenover werd benadrukt dat onderscheid moet worden gemaakt tussen de wetgevende taak van De Nationale Assemblée en de verantwoordelijkheid van de regering voor de uitvoering van de wet. Het uitblijven van een goed functionerend NIVS is volgens enkele leden een uitvoeringsprobleem en geen reden om de behandeling van de ontwerp-Levensmiddelenwet uit te stellen;
- tevens werd gewezen op het belang van een effectieve voedselveiligheidsstructuur. Indien de huidige situatie voortduurt, bestaat het risico dat voedselveiligheidscontroles onvoldoende plaatsvinden en dat Suriname problemen ondervindt bij internationale handel en export;
- enkele commissieleden uitten zorgen over de huidige inrichting van NIVS. Daarbij werd gewezen op de dominante positie van de private sector binnen de organisatie, de financiële belangen van NIVS en het feit dat de instantie nog niet volledig operationeel is. Ook werd aandacht gevraagd voor een adequate overgangsregeling bij intrekking van de huidige Levensmiddelenwet om een juridisch en praktisch vacuüm te voorkomen;
- dat eventuele inhoudelijke wijzigingen en amendementen ook tijdens de plenaire behandeling kunnen worden ingebracht, zodat de politieke besluitvorming in twee ronden zorgvuldig kan plaatsvinden.
- dat de ontwerp-Levensmiddelenwet noodzakelijk blijft en dat parallel aandacht moet worden besteed aan het operationeel maken van NIVS en de uitvoering van de wetgeving;
- de commissie stemde ermee in om, met inachtneming van de ontvangen inzichten en adviezen, het traject voort te zetten en over te gaan tot het opstellen en uitbrengen van het eindverslag, waarna de ontwerp-Levensmiddelenwet plenair kan worden behandeld.

(zie het Commissieverslag d.d. 06 juli 2026 (Cie. 061/ initiatiefvoorstel Levensmiddelenwet 2026 06/2026).

❖ Data gehouden vergaderingen

De Commissie heeft in totaal 6 vergaderingen gehouden en wel op **maandag 16 maart 2026, vrijdag 27 maart 2026, vrijdag 17 april 2026, vrijdag 24 april 2026, maandag 01 juni 2016 en maandag 06 juli 2026.**

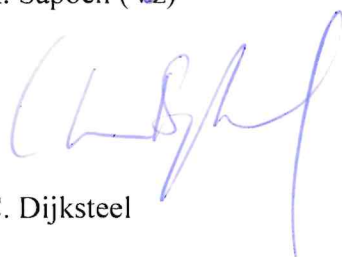
BESLUITEN

- De Commissie zal in de Huishoudelijke Vergadering van **dinsdag 07 juli 2026** verslag uitbrengen;
- De Commissie kan zich in meerderheid stellen achter de wijze waarop ingegaan is op de gestelde vraag- en aandachtspunten;
- Op grond van de bevindingen en de gemaakte afspraken komt de Commissie tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot behandeling van de ontwerpwetten in een Openbare Plenaire Vergadering;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de Openbare Plenaire Vergadering aan de orde worden gesteld.

Paramaribo, 07 juli 2026

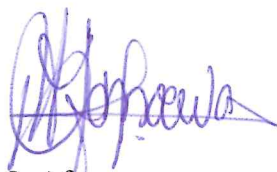
R. Sapoen (Vz)

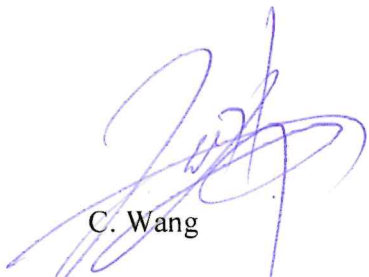
C. Dijksteel

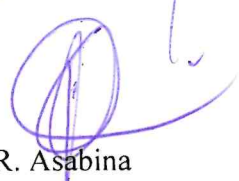
W. Joeloem Singh

S. Afonsoewa

C. Wang

R. Asabina

M. Fatehmahomed